

vanému družstvu povolena exekuce zabavením a příkázáním k vybrání. Žaloba domáhající se na žalovaném družstvu vydání vkladních knížek byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Dovolání má pravdu, že vymáhající věřitel, jemuž byla soudem zabavená pohledávka příkázána k vybrání (§ 308 ex. ř.), nevstupuje tím v hmotná práva povinného jako postupník (§ 1394 obč. zák.), neboť věřitelem pohledávky zůstává i na dále povinný, a vymáhající věřitel je toliko oprávněn, by tuto pohledávku jak mimo soud, tak i soudně vymáhal, ačť vlastním jménem, ale na účet povinného. Než tento mylný názor odvolacího soudu neměl nepříznivého vlivu na posouzení této právní rozepře, jelikož žalobce opírá svůj nárok na vydání vkladních knížek o smlouvu schovací, a mohlo by proto žalobě vyhověno býti jen tehdy, kdyby byl prokázal, že ohledně vkladních knížek dojednal se žalovaným družstvem takovou smlouvu. Ale nižší soudy srovnale zjistily, že žalované družstvo vkladní knížky nepřevzalo do uschování (§ 957 obč. zák.), v kterémžto případě by ačť bylo povinno, žalobci knížky vrátiti (§§ 962, 963, obč. zák.), nýbrž, že žalobce tyto vkladní knížky žalovanému družstvu odevzdal a žalované družstvo je od něho přijalo na částečné zaplacení kupní ceny za mlýn, který podle zjištění odvolacího soudu žalovaná strana za majitele tohoto mlýna žalobci za 160.000 Kč prodala, při čemž se podotýká, že podle odst. II. kupní smlouvy ze dne 17. května 1923 částka 60.000 Kč, již žalobce hotově měl zaplatiti, měla sloužiti k očištění knihovních břemen váznoucích na mlýně a že prvou knihovní věřitelkou bylo žalované družstvo, v jehož prospěch mimo žalobcem jako kupitelem převzatých 100.000 Kč na mlýně vázlo ještě 40.000 Kč. Za toho stavu věci jest žaloba, opírající se o schovací smlouvu ovšem pochybená, a mohl by žalobce vydání vkladních knížek na žalovaném společenstvu žádati jen tehdy, kdyby byl tvrdil a dokázal, že žalované družstvo drží vkladní knížky bez právního důvodu (§ 1435 obč. zák.), na co však žalobce žalobu nezaložil, jak správně zdůraznil již odvolací soud.

Čís. 5170.

Nejde o rozepři zahájenou, domáhá-li se v prvé žalobě manžel rozvodu manželství z viny manželčiny, v druhé pak manželka z viny manželovy.

(Rozh. ze dne 2. července 1925, Rv I 866/25.)

Dne 15. července 1924 podal manžel žalobu o rozvod manželství od stolu a lože z viny manželčiny. Dne 31. července 1924 podala manželka žalobu o rozvod manželství z viny manželovy. Ježto manžel nepodal žalobní odpovědi na manželčinu žalobu, vynesl p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e o ní rozsudek pro zmeškání. O d v o l a c í s o u d napadený

rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Vadnost řízení spatřuje odvolatel jedine v tom, že první soud vzájemnou žalobu dne 31. červecce 1924 nezamítl, ačkoliv odvolatelem před tím dne. 15. července 1924 podána byla žaloba o rozvod manželství, po případě, že obě žaloby nespojil ku společnému projednání. V tomto ohledu dlužno předem k tomu poukázat, že obě žaloby se domáhají rozvodu a nikoliv rozluky manželství z viny druhé strany a že soud může, avšak nemusí se usnésti na spojení obou žalob k společnému projednání, předpokládajíc podmínky Šu 227 c. ř. s. K tomu však zde první soud měl tím méně příčiny, když žalovaný, který se prvého roku dne 27. srpna 1924 osobně účastnil, o podání své žaloby se ani nezmínil a ve lhůtě na žalobu své choti žalobní odpovědi nepodal, pročež k návrhu žalující strany vydán byl rozsudek pro zmeškání, tak že soud spojování obou žalob v úvahu vzítí ani příležitosti neměl. Ustanovení §§ 233 a 240 c. ř. s. užití nelze, poněvadž se sice obě žaloby domáhají rozvodu manželství od stolu a lože, důvody a návrhy žalobní však v otázce zavinění zcela rozdílné jsou a proto se úplně neshodují. Ve své žalobě navrhuje manžel rozvod z viny manželky, kdežto tato ve své žalobě tvrdí zavinění manžela na žádaném rozvodu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel nevystihuje svým dovolacím návrhem, aby rozsudek odvolacího soudu byl změněn a žaloba byla zamítnuta, v rámci uplatněných dovolacích důvodů čís. 2 a 4 Šu 503 c. ř. s. pravé podstaty toho, čeho se podle dovolacích vývodů ve skutečnosti domáhá, neboť podle nich vytýká odvolacímu soudu, že nedbal vznesené námitky zahájené rozepře, ačkoli podle Šu 240 c. ř. s. byl povinen přihlížeti k ní i z úřední povinnosti. Kdyby mohlo býti této námitce vyhověno, musily by býti rozsudky nižších stolic, a jim předcházející řízení zrušeny, kdežto žaloba se žalobním návrhem musila by býti odmítnuta. Leč dovolací soud nemůže dáti dovolateli ve příčině vznesené námitky zahájené rozepře za pravdu, naopak sdílí správné, věci i zákonu vyhovující důvody odvolacího rozsudku, k nimž dovolatele odkazuje. Předpokladem opodstatněnosti námitky zahájené rozepře jsou totožnost stran a totožnost sporné věci. Ona náležitost jest v tomto případě samozřejmou, není však splněna druhá. Totožnost rozepře projevuje se tím, že právní důvod a žalobní nárok jsou v obou rozepřích totožny. Totožnost právního důvodu nedostačuje, neboť z jednoho důvodu právního mohou býti po případě odvozeny různé právní nároky. Svědčí-li některému z manželů nějaký důvod rozvodový, může se z něho domáhati rozvodu beze zřetele, zdali i druhý manžel může se z nějakého zákonitého důvodu rozvodového domáhati rozvodu, neboť z Šu 1264 obč. zák., § 12 dvorního dekretu ze dne 23. srpna 1819, čís. 1595 sb. z. s. a § 6 nařízení ministerstva spravedlnosti ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák. vyplývá, že i oba manželé mohou býti na rozvodu vinnými. Ostatně je právo, domáhati se rozvodu, osobním právem (srv. také § 1481 obč. zák.). Z toho vyplývá, že když obě strany podaly žalobu o rozvod, uplatnila každá nejen rozlišný nárok žalobní, nýbrž i rozlišný důvod právní, a jest lho-

stejno, že žalobním návrhem, pokud se týče rozsudečným výrokem zasaženo bude jedno a totéž manželství, a že otázka viny na rozvodu bude v obou rozepřích podle §u 6 nařízení ministerstva spravedlnosti ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák. řešena samostatně. Také je lhostejno, že výrok o vině ani nemusí býti v žalobním návrhu požadován, nýbrž že soudy o něm rozhodnou i bez příslušného návrhu, nebo že v obou rozepřích může po případě dojíti ku zdánlivě protichůdnému rozhodnutí v otázce viny, v tomto případě v ten způsob, že ku dovolatelově žalobě rozvodové bude po případě totéž manželství z rozvodových důvodů, dovolatelem uplatňovaných, rozvedeno zase z výhradné viny manželčiny. Byl by to rozpor jenom zdánlivý, neboť vysloví-li oba rozsudky rozvod z výhradné viny manžela a z výhradné viny manželčiny, bude přece jenom jejich manželství rozvedeno z viny obou manželů. Okolnost, že manželství bylo rozvedeno jedine z viny žalovaného, jest zcela nezávažná, jest to zbytečné stupňování skutečnosti, že je rozváděno z viny žalovaného.

Čís. 5171.

Právní moc rozsudku (§ 411 c. ř. s.) brání tomu, by nebylo se opětne domáháno žalobou plnění, o němž již bylo pravoplatně rozhodnuto a jež nebylo vymoženo pouze následkem toho, že nebylo použito vhodného exekučního prostředku.

(Rozh. ze dne 2. července 1925, Rv I 1019/25.)

Rozsudkem procesního soudu ze dne 29. března 1921, č. j. Cg II 307/20 bylo uloženo žalované, by dodržela žalobcům trhovou smlouvu ze dne 22. února 1919, kterou uzavřela s nimi ohledně nemovitosti, aby žalobcům odevzdala tuto nemovitost a podepsala jim listinu způsobilou ku vkladu vlastnictví v jejich prospěch. Žalující strana, marně se domáhavší na žalované exekucí §u 354 ex. ř. vynucení podpisů smlouvy trhově, jelikož se žalovaná nedala pohnouti ani vazbou, aby listinu podepsala, vznesla na soud žalobu, o níž tu jde a v níž navrhla, by bylo uznáno právem, že žalovaná jest povinna strpěti, aby podle rozsudku vloženo bylo na místě závazku uloženého jí rozsudkem Cg II 307/20, v odstavci druhém uvedeného, totiž na místě závazku jejího vydati, pokud se týče, podepsati žalující straně listinu ke knihovnímu vkladu vlastnictví ve prospěch žalující strany způsobilou, právo vlastnické ku hotelu »u zlatého slunce« ve prospěch žalobců Adolfa a Marie H-ových, každému jednou čtvrtinou a Anny S-ové jednou polovinou. Žalobu tuto odůvodnila žalující strana tím, že podle rozsudku ze dne 29. března 1921, Cg II 307/20 nemůže dosíci vkladu vlastnického práva do pozemkové knihy, čímž prý se rozsudek Cg II 307/20 stal ilusorním, a proto, jak dále přednesla, uplatňuje touto žalobou interese podle §u 368 ex. ř. **O b a n i ž š í s o ů d y** uznaly podle žaloby, **N e j v y š š í s o ů d** žalobu odmítl.